

โครงการฝึกอบรมบุคคลภายนอก

หลักสูตร “การพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙
(การผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้จากทางปาล์มน้ำมัน เปลือกเมล็ดกระถิน และชานอ้อย)

๑. หลักการและเหตุผล

กิจกรรมพัฒนาการใช้วัสดุทดแทนไม้ เป็นกิจกรรมในการวิจัย พัฒนา เพื่อการใช้ประโยชน์จากวัสดุทดแทนไม้ ตลอดจนพัฒนาผลิตภัณฑ์และเพิ่มมูลค่าไม้ ควบคู่กับการเสริมสร้างความเข้มแข็งและการจัดการความรู้สู่การใช้ประโยชน์ไม้อย่างมีประสิทธิภาพ คัดไม้ ยั่งยืน และรักษาสีสิ่งแวดล้อมตามแนวคิดที่ว่า “วิจัยและพัฒนา รักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อการใช้ประโยชน์ไม้อย่างยั่งยืน”

เพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์แก่ราชการจึงได้มีการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชนขึ้น สังกัดกลุ่มงานพัฒนาอุตสาหกรรมไม้ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ เป็นหน่วยปฏิบัติการในส่วนภูมิภาค จำนวน ๔ ศูนย์ ประกอบด้วย ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชนจังหวัดขอนแก่น ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชนจังหวัดตราด และศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชนจังหวัดสงขลา ทำหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการวิจัยและพัฒนาต่อยอดงานวิจัยทางด้านอุตสาหกรรมวัสดุทดแทนไม้ ในรูปแบบของการถ่ายทอดเทคโนโลยีองค์ความรู้ในด้านวัสดุทดแทนไม้สู่ชุมชน ผ่านกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์วัสดุทดแทนไม้ จากเศษวัสดุไม้ เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและพืชเหลือทิ้งต่างๆ ให้ประชาชนทั่วไปสามารถนำความรู้ ที่ได้ไปพัฒนาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ รวมทั้งให้บริการตรวจสอบ แนะนำ และให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรและผู้ประกอบการในพื้นที่บริเวณรอบๆ จังหวัดที่ตั้งและจังหวัดใกล้เคียง

กิจกรรมพัฒนาการใช้วัสดุทดแทนไม้ เล็งเห็นว่าเพื่อเป็นการส่งเสริมให้บริการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างครบวงจรให้แก่ภาคประชาชน ภาครัฐ รวมทั้งผู้ประกอบการและนักลงทุนในพื้นที่บริเวณโดยรอบจังหวัดที่ตั้งและจังหวัดใกล้เคียงศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชนทั้ง ๔ ศูนย์ รวมทั้งรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงการใช้ประโยชน์วัสดุทดแทนไม้อย่างมีประสิทธิภาพ ทดแทนการใช้ไม้จากป่าธรรมชาติ อันเป็นการรักษาสีสิ่งแวดล้อมอีกรูปแบบหนึ่ง อันสรุปเป็นคุณประโยชน์ของวัสดุทดแทนไม้ ได้ดังนี้ ๑. ช่วยรักษาป่าให้เกิดความสมดุล ๒. ช่วยลดภาวะโลกร้อน ๓. ช่วยเพิ่มขีดความสามารถการใช้ประโยชน์ไม้ได้อย่างคุ้มค่า และ ๔. ช่วยเพิ่มมูลค่าของเศษใบหญ้าแฝกและวัสดุการเกษตรเหลือทิ้ง จากคุณประโยชน์ของวัสดุทดแทนไม้ทั้ง ๔ ข้อที่ได้กล่าวมาแล้ว จึงเห็นควรจัดการฝึกอบรมบุคคลภายนอก หลักสูตร “การพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน” ซึ่งประชาชนที่ได้รับถ่ายทอดองค์ความรู้จะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ ประกอบ

เป็นอาชีพ...

เป็นอาชีพเสริมหรือสามารถพัฒนาจนเป็นอาชีพหลัก สร้างรายได้ให้แก่ตนเอง และครอบครัว ตลอดจนคนในชุมชน

๒. วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

๒.๑ เพื่อเผยแพร่และถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปเศษวัสดุไม้และเศษวัสดุการเกษตร เพื่อทำผลิตภัณฑ์ทดแทนไม้

๒.๒ เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าของเศษวัสดุไม้และเศษวัสดุการเกษตร

๒.๓ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ เทคโนโลยีการผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้และเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์วัสดุทดแทนไม้ ที่ได้รับไปริเริ่ม พัฒนา ต่อยอด และสร้างอาชีพที่มั่นคงหรือทำเป็นอาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ ตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรม ครอบครัว และชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๔ เพื่อเป็นการป้องกันและรักษาทรัพยากรป่าไม้

๓. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

เกษตรกรที่มีเศษไม้ ปลายไม้ และเศษวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร บุคลากรจากภาครัฐอื่นๆ ที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ บุคลากรจากภาคเอกชน รวมทั้งผู้ประกอบการที่มีความสนใจในการพัฒนาวัสดุทดแทนไม้ โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้เข้าฝึกอบรมในจังหวัดสงขลาและจังหวัดพัทลุง

๔. จำนวนผู้เข้าฝึกอบรม

จำนวน ๓๐ คน

๕. ระยะเวลาการฝึกอบรม

จำนวน ๔ วัน ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๘ เมษายน ๒๕๕๙

๖. สถานที่จัดฝึกอบรม

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน จังหวัดสงขลา ซึ่งตั้งอยู่ที่หมู่ ๑ ตำบลฉลุง อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

๗. วิธีการดำเนินการ

ในการฝึกอบรมนี้ แบ่งออกเป็น ๒ ภาค โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๗.๑ ภาคทฤษฎี การบรรยายและให้ความรู้

- เรื่อง ความสำคัญ มูลเหตุ ความเป็นมาของวัสดุทดแทนไม้
- เรื่อง ศักยภาพของเศษวัสดุไม้และเศษวัสดุการเกษตร
- เรื่อง ประเภทของวัสดุทดแทนไม้

- เรื่อง กระบวนการผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้
- เรื่อง เครื่องมือและอุปกรณ์ สำหรับกระบวนการผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้
- เรื่อง กาวที่ใช้เกี่ยวกับงานไม้ และงานวัสดุทดแทนไม้
- เรื่อง ขั้นตอนการผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้
- เรื่อง การออกแบบผลิตภัณฑ์ เครื่องเรือน เครื่องใช้ จากวัสดุทดแทนไม้
- เรื่อง อุปกรณ์ เครื่องมือ สำหรับงานไม้

๓๗.๒ ภาคปฏิบัติ

- การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้
- การฝึกอบรมปฏิบัติการการผลิตเครื่องเรือนเครื่องใช้และของชำร่วยจากวัสดุ

ทดแทนไม้

๔. วิทยาการในการฝึกอบรม

วิทยาการจากสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้

๕. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากแผนงานส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ผลผลิตที่ ๑ องค์ความรู้งานวิจัยด้านป่าไม้ กิจกรรมหลักพัฒนางานวิจัยด้านป่าไม้ เป็นจำนวนเงิน ๒๖๕,๔๒๐ บาท (สองแสนหกหมื่นห้าพันสี่ร้อยยี่สิบบาทถ้วน)

๑๐. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รู้ถึงความสำคัญและเล็งเห็นถึงประโยชน์ของเศษไม้ ปลายไม้เหลือทิ้งและเศษวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร

๑๐.๒ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถที่จะนำเศษไม้ ปลายไม้เหลือทิ้ง และเศษวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรมาผลิตเป็นแผ่นวัสดุทดแทนไม้ พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ เครื่องเรือน เครื่องใช้ และของชำร่วย

๑๐.๓ ผู้เข้ารับฝึกอบรมได้รับแนวคิดที่จะนำเศษไม้ ปลายไม้เหลือทิ้ง และเศษวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ให้เกิดประโยชน์ในการยกระดับรายได้ของชุมชนให้สูงขึ้น

๑๐.๔ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ต่อชุมชนหรือหน่วยงานที่ตนสังกัด

๑๐.๕ เพิ่มรายได้ทางเศรษฐกิจโดยรวมแก่ประชาชนและเกษตรกร ทำให้ประชาชนและเกษตรกรมีทางเลือกอีกทางหนึ่งในการประกอบอาชีพ

๑๐.๖ ช่วยลดการใช้ไม้ซึ่งต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ตลอดจนปกป้องการทำลายและรักษาพื้นที่ป่าไม้ของประเทศในปัจจุบัน

๑๐.๗ ช่วยลดการเกิดภาวะโลกร้อน และปัญหาหมอกควัน ซึ่งเป็นมลภาวะที่เกิดจากการเผาทำลายเศษไม้ ปลายไม้เหลือทิ้ง และเศษวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร

๑๑. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๑๑.๑ ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน จังหวัดสงขลา

๑๑.๒ กลุ่มงานพัฒนาอุตสาหกรรมไม้ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้

ลงชื่อ.....ผู้เขียนโครงการ

(นายมนอชญ์ มาตรพลากร)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวศรัณธร สุขวัฒน์นิจุล)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบโครงการ

(นายสุชาติ กัลยาวงศา)

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสมชัย มาเสถียร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กำหนดการฝึกอบรม

หลักสูตร “การพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙
(การผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้จากทางปาล์ม เปลือกเม็ดกระถิน ชานอ้อย)

ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๘ เมษายน ๒๕๕๙

ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน จังหวัดสงขลา

วัน/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร
วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๙		
๑๕.๐๐ – ๑๘.๐๐ น.	ลงทะเบียน/รับเอกสาร	
๑๘.๐๐ – ๑๙.๓๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	
วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๙		
๐๗.๐๐ – ๐๘.๐๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๘.๐๐ – ๐๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน (ต่อ)	
๐๙.๐๐ – ๐๙.๓๐ น.	พิธีเปิดการฝึกอบรม	
๐๙.๓๐ – ๑๐.๓๐ น.	บรรยาย หัวข้อ เรื่อง - ความสำคัญ มูลเหตุ ความเป็นมาของวัสดุทดแทนไม้ - ศักยภาพของเศษวัสดุไม้ และเศษวัสดุการเกษตร (รับประทานอาหารว่าง)	วิทยากรของสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
๑๐.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.	บรรยาย หัวข้อ เรื่อง - ประเภทของวัสดุทดแทนไม้ - กระบวนการผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้ - เครื่องมือ และอุปกรณ์ สำหรับกระบวนการผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้ - กาวที่ใช้เกี่ยวกับงานไม้ และงานวัสดุทดแทนไม้ - ขั้นตอนการผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้	วิทยากรของสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติ การเตรียมวัตถุดิบสำหรับการผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้	คณะวิทยากรของสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
๑๔.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	ฝึกปฏิบัติ การผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้ (รับประทานอาหารว่าง)	คณะวิทยากรของสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
๑๘.๐๐ – ๑๙.๓๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	

วัน/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร
วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๙		
๐๓.๐๐ – ๐๘.๐๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๙.๐๐ – ๑๐.๓๐ น.	การออกแบบผลิตภัณฑ์ เครื่องเรือน เครื่องใช้ จากวัสดุทดแทนไม้ (รับประทานอาหารว่าง)	วิทยากรของสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
๑๐.๓๐ – ๑๑.๐๐ น.	อุปกรณ์ เครื่องมือ สำหรับงานไม้ และงานวัสดุ ทดแทนไม้เบื้องต้น	วิทยากรของสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
๑๑.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	การประกอบ ขึ้นรูปผลิตภัณฑ์จากแผ่นวัสดุทดแทนไม้	วิทยากรของสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติ การใช้อุปกรณ์เครื่องมือสำหรับงานไม้ และงานวัสดุทดแทนไม้เบื้องต้น	คณะวิทยากรของสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
๑๔.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	ฝึกปฏิบัติ การประกอบ ขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ จากแผ่นวัสดุทดแทนไม้ (รับประทานอาหารว่าง)	คณะวิทยากรของสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
๑๘.๐๐ – ๑๙.๓๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	
วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๙		
๐๓.๐๐ – ๐๘.๐๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๙.๐๐ – ๐๙.๓๐ น.	สีและสารเคลือบผิว	วิทยากรของสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
๐๙.๓๐ – ๑๐.๐๐ น.	การตกแต่ง และการทำผิวผลิตภัณฑ์วัสดุทดแทนไม้ (รับประทานอาหารว่าง)	วิทยากรของสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
๑๐.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติ การตกแต่ง และการทำผิวผลิตภัณฑ์ วัสดุทดแทนไม้	คณะวิทยากรของสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.	ร่วมเสวนา ปรึกษาหารืออุปสรรค และปัญหา ในกระบวนการผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้ (รับประทานอาหารว่าง)	
๑๖.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	พิธีปิดการฝึกอบรม	

หมายเหตุ : กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม